

در «قفسه کتاب» جام جم بخوانید:

فرصت طلایی برای مرور کتاب‌ها

گفت‌وگو با روحانی جوانی که گذشته عجیبی دارد

ماجرای یک تحول پر برکت

روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران

سه‌شنبه ۴ آذر ۱۳۹۹ | ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۲ | ۱۲ صفحه | سال بیست‌ویکم - شماره ۵۸۱۱ | استان تهران و البرز ۲۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۵۰۰ تومان | Tuesday - November 24, 2020

۹

www.jamejandaily.ir

میلاد یازدهمین حجت‌ خدا، حضرت امام حسن عسکری علیه السلام را تبریک می‌گوییم

در خانه بخوانیم

بیش از ۲ ماه از آخرین جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا گذشته است؛ جلسه‌ای که می‌تواند منجر به تصمیمات راهگشایی برای کشور شود

چرا شورای هماهنگی اقتصادی قوا تشکیل نمی‌شود؟

گفت‌وگو با تهیه‌کننده کارگردان و بازیگران سریال «شرم»

چیزهایی هست که نمی‌دانی

این سریال به کارگردانی احمد کاوری از مشب روانه آنتن شبکه ۳ می‌شود

ویژه‌ها

نخستین جلسه کمیسیون فرهنگی مجلس با رئیس و معاونان رسانه ملی برگزار شد

هماهنگی بیشتر برای صیانت از هویت ایرانی

دکتر علی‌عسکری، رئیس رسانه ملی در این نشست با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) به مقوله فرهنگ در کنار اقتصاد در بیانیه گام دوم انقلاب تصریح کرد: چنین تأکیدی جایگاه ویژه فرهنگ در این برهه را نشان می‌دهد و ما در همه برنامه‌هایمان تأکیدات رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب را موردتوجه قرار داده‌ایم...

بررسی ویژگی‌های حرم امام حسن عسکری^(ع) در سالروز ولادت ایشان

خانه امید همه ما

✚ تدبیر و توکل در تحریم: مهدی قزلی / ۱
✚ داماد امپراتور بیزانس؛ حامد عسکری / ۱۲

گزارش خبری

نخستین جلسه مشترک اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس با رئیس و معاونان رسانه ملی برگزار شد

هماهنگی بیشتر برای صیانت از هویت ایرانی

دکتر علی‌عسکری با تأکید بر این‌که فضای مجازی یکی از دیگر راه‌های دشمن برای همه فرهنگ است، تصریح کرد: فضای مجازی امروز برای ما هم فرصت است و هم تهدید و باید با قانونمند کردن آن مانند همه جای دنیا، از فرصت‌های آن بیشتر و بهتر استفاده کنیم و نقش مجلس در این زمینه و در رأس آن، کمیسیون فرهنگی بسیار مهم است.

رئیس رسانه ملی با بیان این‌که با وجود همه همه فرهنگ و عملیات روانی دشمنان، صداوسیما در رأس اعتماد مردم قرار دارد، افزود: آخرین نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد که رسانه ملی جایگاه و ویژه‌ای میان مردم هم از منظر اعتماد عمومی و هم میزان مراجعه و علاقه‌مندی قرار دارد.

وی افزود: البته باید با تلاش و سرعت بیشتر به سمت نقطه مطلوب حرکت کرد و این مستلزم همکاری و هم‌افزایی با شما در کمیسیون فرهنگی مجلس

و دیگر نخبگان فرهنگی دانشگاهی است.

رئیس سازمان صداوسیما تهدیدات امروز علیه جمهوری اسلامی را رسانه - پایه دانست و افزود: در همین چند سال اخیر تلاش ویژه دشمن را برای برهم ریختن افکار عمومی و مخدوش کردن امنیت ملی از طریق رسانه‌ها شاهد بوده‌ایم و اگر صداوسیما نقش آگاهی‌بخش و آرامش‌دهنده خود را ایفا نمی‌کرد، قطعاً با شرایط سخت‌تری روبه‌رو می‌شدیم و این حکایت از اهمیت رسانه و تهدیدات رسانه - پایه دارد.

دکتر علی‌عسکری ادامه داد: ما با تمام تلاش و توان ایستاده‌ایم تا مرجعیت رسانه را حفظ کنیم و این ایستادگی ما، ایستاد نیست، بلکه پویاست و با قدرت روبه جلو حرکت می‌کنیم. بعد از صحبت‌های رئیس رسانه ملی، اعضای کمیسیون فرهنگی که در جلسه حاضر بودند، به بیان نظرها، دیدگاه‌ها، انتقادات و پیشنهادها خود پرداختند. استفاده از ظرفیت نیروهای پرورش یافته در سازمان صداوسیما و رها نکردن آنها؛ رعایت دقیق‌تر حجاب و حدود شرعی در ظاهر و کلام مجریان، بازیگران و دیگر هنرمندان صداوسیما؛ نظارت دقیق‌تر بر محتوای برنامه‌ها؛ توجه به سرمایه انسانی کارآمد، جوان، متعهد و متخصص؛ تغییر نگاه در عرصه برنامه‌سازی؛ ضرورت استقلال مالی سازمان صداوسیما و نقش مجلس در این زمینه؛ هم‌افزایی صداوسیما و مجلس برای حمایت از دو طرح بزرگ‌نمایشی «مسلمان» و «حضرت موسی»؛ ساماندهی قانون VOD ها؛ تنظیم قانون به روز شده اداره صداوسیما با تعامل رسانه ملی و قدردانی از عملکرد در خور سازمان صداوسیما در مدت همه‌گیری کرونا از محورهای نظرات مطرح‌شده نمایندگان عضو کمیسیون فرهنگی مجلس بود.

نخستین جلسه مشترک اعضای کمیسیون فرهنگی مجلس با رئیس و معاونان رسانه ملی امروز در محل کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی برگزار شد و دو طرف بر تعامل هر چه بیشتر تأکید کردند.

به گزارش روابط عمومی رسانه ملی، در آغاز این نشست، حجت‌الاسلام والمسلمین مرتضی آقاجانی، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی با اشاره به تلاش‌های وافر سازمان صداوسیما در عرصه فرهنگی کشور و جنگ رسانه‌ای - فرهنگی نظام سلطه علیه جمهوری اسلامی ایران گفت: امیدواریم با مفاهمه و تعامل بهتر بتوانیم در مقابل این جنگ بزرگ رسانه‌ای - فرهنگی با قدرت بایستیم.

وی ادامه داد: قطعاً کمیسیون فرهنگی مجلس یازدهم و سازمان صداوسیما با همکاری و تعامل بیشتر می‌توانند سدی محکم در برابر جنگ روانی، تبلیغاتی و رسانه‌ای دشمن ایجاد کنند. این اراده در میان دو طرف وجود دارد تا همکاری‌های بیشتری را شاهد باشیم.

دکتر علی‌عسکری، رئیس رسانه ملی نیز در این نشست با اشاره به تأکید رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی) به مقوله فرهنگ در کنار اقتصاد در بیانیه گام دوم انقلاب تصریح کرد: چنین تأکیدی جایگاه ویژه فرهنگ در این برهه را نشان می‌دهد و ما در همه برنامه‌هایمان تأکیدات رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم انقلاب را موردتوجه قرار داده‌ایم.

رئیس سازمان صداوسیما خدمت به مردم را وظیفه و افتخار رسانه ملی دانست و گفت: یکی از مشترکات ما و کمیسیون فرهنگی مجلس آن است که برای صیانت از فرهنگ و هویت ملت ایران تلاش می‌کنیم و امیدوارم این جلسه بتواند هماهنگی و هم‌افزایی‌های ما را بیشتر کند.

دکتر علی‌عسکری با بیان این‌که دشمن به این نتیجه رسیده است که هیچ‌گاه از طریق جنگ و تقابل نظامی با ملت و نظام جمهوری اسلامی به نتیجه نمی‌رسد، گفت: به همین علت آنها همه هم‌وغم خود را به جنگ فرهنگی اختصاص داده‌اند که خط‌الراس آن جنگ رسانه‌ای است. ما هم اکنون در یک جنگ فرهنگی - تاریخی هستیم و باید میدان این جنگ را به خوبی بشناسیم.

رئیس رسانه ملی به همه فرهنگ دشمنان از طریق شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان اشاره کرد و گفت: عملیات روانی دشمن کاملاً پیچیده و پنهان پیگیری می‌شود و ما باید در کنار هم در مقابل این حرکت بایستیم.

نکته

شورای عالی اقتصادی چه بود و چه شد؟

جلسات شورای عالی هماهنگی اقتصادی قواد ابتدای کار، امیدواری زیادی برای حل مشکلات اقتصادی ایجاد کرد، زیرا این احساس وجود داشت که یک نهاد بالادستی برای کنترل شرایط اقتصادی ایران و تعیین چشم‌انداز آن آن ایجاد شده است. اما به سرعت موانع متعددی در مقابل عملکرد این شورا ایجاد شد.

در دوره قبل از تحریم، یک مرکز متولی تصمیمات تحریمی با عنوان ستاد تدابیر ویژه اقتصادی داشتیم، اما در دوره فعلی، دو یا سه نهاد شبیه یکدیگر هستند که بناسست همین کار را انجام دهند و بسیاری از افراد ثابت با عناوین متعددی در چند نهاد شبیه به هم فعالیت می‌کنند. یکی از نقاط ضعف شورای عالی هماهنگی اقتصادی این بود که به‌رغم بلند پایه بودن این شورا، اما در عمل به یکی از اجزای سیستم‌های کاملاً موازی تبدیل شد.

اشکال بعدی این است که نسبت این شورا و مجلس هرگز مشخص نشد. به این معنی که این شورا تا چه حد توان تقنینی یا عملکرد هماهنگی دارد. تصمیمات مهمی در شورا گرفته شد که در بعضی جاهای منزله دور زدن مجلس بود و دولت نیز عملاً از جایی به بعد لایحه به مجلس می‌فرستاد که موازی

همان را نیز دبیرخانه شورای عالی اقتصادی قوا انجام می‌داد. از سوی دیگر، به دلیل نامشخص بودن چشم‌انداز، هرگز مشخص نشد دبیرخانه شورای عالی هماهنگی اقتصادی، یک نهاد مشورتی است و بناسبت برای اداره کوتاه‌مدت کشور، اطلاعاتی تولید کند یا جایی است که قرار است دستور کار برنامه توسعه ایران در شرایط تحریمی را ایجاد کند.

نکته بعدی که پررنگ‌تر شده و سوالات را بیشتر کرده، این است که دبیرخانه به صفت دبیرخانه عمل می‌کند یا این‌که همزمان به صفت معاونت اقتصادی رئیس جمهوری و شورای سران اقتصادی عمل می‌کند.

خود دبیرخانه شورای عالی، محل توزیع محتوا به معنای چشم‌انداز کلان برای توسعه نیست و بسته به این‌که چه کسی چه دستور کاری را به شورای سران بیاورد، ممکن است نتایج خوب یا فاجعه‌آمیز به همراه داشته باشد. از جمله نتایج خوب آن می‌توان به مصوبه جلسه ۱۷ مهر ۹۷ اشاره کرد که رئیس کل بانک مرکزی، اختیاراتی از شورای سران گرفت و در نقطه مقابل باید به برنامه تغییر قیمت بنزین در آبان ۹۸ اشاره کرد که انتقادات زیادی به همراه داشت. بنابراین موضوع تشکیل یا عدم تشکیل جلسات، در شرایط فعلی مسأله اصلی نیست و مشکلات شورای سران خیلی بیشتر از این حرف‌هاست و همین مشکلات باعث می‌شود برخی از عدم تشکیل شورا به عنوان ابزار استفاده کنند. در نهایت می‌توان گفت تجربه شورا نشان داد صرف جمع قدرت یا تجمیع افراد بلندمرتبه، زمانی که نگاه کلان توسعه‌ای نباشد کم‌کم دچار روزمرگی شده و به نهادی تبدیل می‌شود که از آن به عنوان ابزاری برای دور زدن نهادهای دیگر و چانه‌زنی‌های سیاسی و شبیه آن استفاده می‌شود.

اساساً باید به این سوال پرداخت که چرا امکان عدم برگزاری جلسات این شورا وجود دارد؟ چرا که اگر شورا نوبت هر سیاستگذاری ایران بود و واضح است تعطیلی جلسات آن ممکن نبود.

در ذات تشکیل و به لحاظ تئوری، تشکیل چنین نهاد بالادستی قدرتمندی در شرایط تحریم قابل توصیه است، اما در عمل دیدیم به نهادی تبدیل شده است که امروز در مورد تشکیل یا عدم تشکیلش صحبت می‌شود.

مجید شاکری

تحلیلگر اقتصادی

مهدی قزلی

روزنامه‌نگار

تدبیر و توکل در تحریم

«دوستانت را نزدیک خودت نگه دار و دشمنانت را نزدیک‌تر»، با این‌که این عبارت را منسوب به چرچیل می‌دانند، ولی خلفای عباسی بیش از هزار سال پیش آن را زندگی کردند. فرهیخته‌ترشان، مامون، امام‌رضا را به زور ولیعهد و امام جواد را داماد خود کرد و کم‌تدبیرهایشان امام‌هادی و امام حسن عسکری را محبوس کردند.

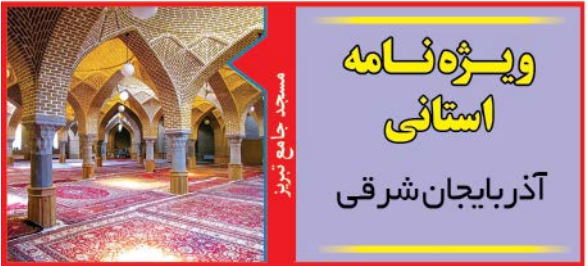
در زمان امام حسن عسکری و پدر بزرگوارشان، حتی مرکز خلافت را هم به شهری برساخته از نظامیگری منتقل کردند، چون می‌دانستند از ظرفیت اجتماعی عمیقی در بغداد برخوردار نیستند؛ بر عکس امامان شیعه.

بعد از مامون، سیاست ظاهری مدارای خلفای عباسی با امامان شیعه، تبدیل به سیاست فشار حداکثری شد. خلافت عباسی ظاهراً بزرگ‌ترین قدرت روز بود و قلمرویی از شرق تا غرب عالم داشت. بر عکس شیعیان در عسر و حرج بوده و مجبور بودند سیاست تقیه و سکوت را در پیش گیرند. با این حال، خلفای عباسی مهم‌ترین دشمن خود را شیعیان می‌دانستند و بیشترین ترس‌شان از اهل بیت بود. بخشی از این ترس البته ناشی از شناخت دقیق عباسیان از اصل حقیقت خلافت بود. آنها که خود از تیره بنی‌هاشم بودند کیفیت و حقانیت خلافت و جانشینی پیامبر اعظم را می‌شناختند.

فشارها و تحریم‌ها همه جانبه بود و حداکثری؛ سیاسی، نظامی، اقتصادی و اجتماعی. کار به جایی رسیده بود که در شخصی‌ترین احوالات امام نیز نظارت وجود داشت، مثل بچه‌دار شدن. آنچه نباید از نظر دور داشت دلیل این فشارها بود؛ یعنی ترس.

این تحریم‌ها و محاصره سیاسی، اجتماعی و اقتصادی به نتیجه دلخواه خلفای عباسی نرسید که ما این‌که تشیع بعد از امام حسن عسکری بدون درک ظاهری امام باقی ماند و بالنده شد. هر چند شکست سیاست عباسیان دلایل زیاد و پیچیده‌ای داشت، ولی حتماً یکی از این دلایل رفتار مدبرانه حضرات عسکریین بود. دوری از درگیری‌های بی‌دلیل که فرجام‌های قابل پیش‌بینی داشت، حفظ شبکه اقتصادی و ارتباطی شیعیان، نفوذ در حیات حاکمه، ندادن بهانه خود و البته قدرت، استفاده از فرصت‌های اندک به وجود آمده برای تبیین هویت خود و البته مذاکره و گرفتن امتیاز، تعیین اصول غیرقابل خدشه و پایداری بر آنها، رازداری و پنهان کردن روابط و اطلاعات، انتخاب مسؤولان و میانشان وفادار و کارآمد و.... بعد از به کار گرفتن تدبیر و توکل، می‌توان (باید) چشم به یاری خدا داشت که داشتند. عباسیان حتی برای پیدا کردن فرزند امام حسن عسکری در آن محاصره تنگ ناموفق بودند که پری‌ئون لیطف‌ئون‌آوزا... یا فواهم و... مُثْمُ ثُوره و لو کُره الکافُورون.

و امروز نه تنها جامعه تشیع و دنیای اسلام، بلکه تمام بشریت، وجود منجی را به امام حسن عسکری و تدبیر و توکلش مدیون است.

ویژه‌نامه استانی

آذربایجان شرقی

مسجد جامع تبریز